

Sarajevo, 20.01.2020. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
13.01.2020. - 17.01.2020.

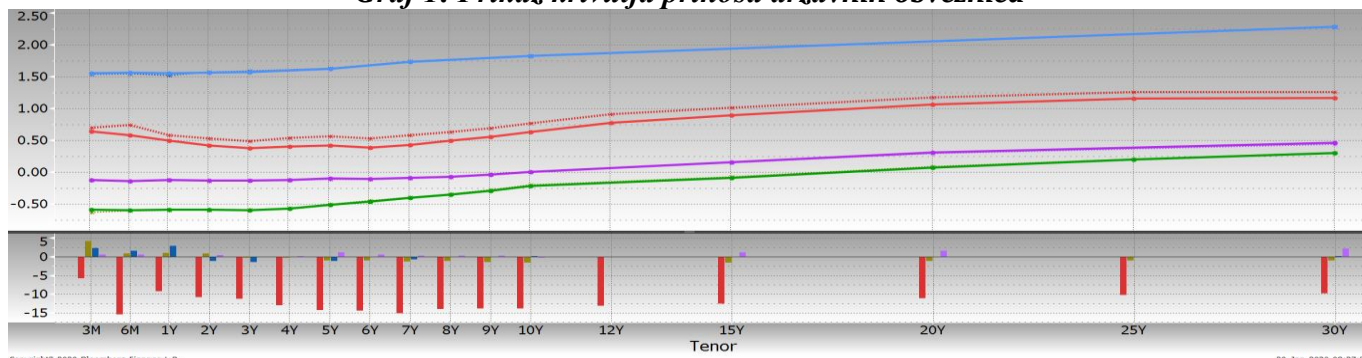
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	10.1.20	-	17.1.20	10.1.20	-	17.1.20	10.1.20	-	17.1.20	10.1.20	-	17.1.20
2 godine	-0,60	-	-0,59	1,57	-	1,56	0,53	-	0,42	-0,14	-	-0,13
5 godina	-0,51	-	-0,51	1,63	-	1,62	0,56	-	0,42	-0,11	-	-0,10
10 godina	-0,20	-	-0,22	1,82	-	1,82	0,77	-	0,63	0,00	-	0,00

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	10.1.20	-	17.1.20
3 mjeseca	-0,592	-	-0,523
6 mjeseci	-0,606	-	-0,597
1 godina	-0,584	-	-0,567

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 17.01.2020. godine (pune linije) i 10.01.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi na obveznice sigurnijih zemalja eurozone tijekom prošlog tjedna nisu zabilježili značajnije promjene, dok su prinosi na italijanske obveznice zabilježili rast za 5 do 7,5 baznih bodova na tjednoj razini.

Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da planira da 23. siječnja objavi početak revizije strategije ECB. Ona je još jednom ponovila da bi usklađen fiskalni stimulans na razini eurozone pomogao ubrzanju gospodarskoga rasta, a koji je prema trenutnim prognozama od 1,1% u ovoj godini, te 1,4% u 2021. godini i dalje ispod potencijala.

Financial Times je proteklog tjedna objavio vijest da se Europa priprema za moguće „obnavljanje neprijateljstva“ prema SAD, nakon što su SAD postigle progres o pitanju trgovine s Kinom, a što će omogućiti predsjedniku Trumpu da fokus usmjeri na druge države. Istodobno, ministar odbrane Njemačke Kramp-Karrenbauer je na pres konferenciji u Londonu na pitanje novinara o navodima Washington Posta da je predsjednik SAD Trump potajno upozorio Francusku, Njemačku i Veliku Britaniju da će SAD uvesti tarifu od 25% na uvoz europskih automobila ukoliko se ne aktivira mehanizam za postizanje sporova oko međunarodnog iranskog nuklearnog dogovora koji je postignut u 2015. godini, potvrdio da je Trump zaprijetio Europi oko politike prema Iranu. Ipak, EU komesar za trgovinu Hogan je izjavio da se u Vašingtonu nije razgovaralo o tarifama na automobile.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	STUDENI	22,0	19,2	24,0
2.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR)	STUDENI	-	4,87	8,06
3.	Bilanca tekućeg računa – EZ (u milijardama EUR)	STUDENI	-	33,9	35,8
4.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	STUDENI	-	1,4%	0,9%
5.	Stopa inflacije – EZ (final.)	PROSINAC	1,3%	1,3%	1,3%
6.	Stopa inflacije – Italija (final.)	PROSINAC	0,5%	0,5%	0,2%
7.	Stopa inflacije – Njemačka (final.)	PROSINAC	1,5%	1,5%	1,2%
8.	Stopa inflacije – Francuska (final.)	PROSINAC	1,6%	1,6%	1,2%
9.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	STUDENI	-1,0%	-1,5%	-2,6%
10.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	PROSINAC	3,5%	3,2%	3,5%
11.	Stopa nezaposlenosti – Španjolska	PROSINAC	-	5,3%	5,1%

SAD

Smirivanje političkih tenzija između SAD i Irana proteklog tjedna je usmjerilo fokus investitora na potpisivanje prve faze trgovinskog sporazuma. Predsjednik SAD Trump i zamjenik premijera Kine Liu u srijedu su u Bijeloj kući potpisali prvu fazu trgovinskog sporazuma, te su najavili da će uskoro početi pregovori o drugoj fazi. Djelomično postignut sporazum treba stupiti na snagu u veljači, a Kina se istim obvezala da će u naredne dvije godine kupiti američku robu u vrijednosti od 200 milijardi USD. S druge strane, SAD su najavile da će trenutne tarife ostati na snazi do izbora koji se održavaju u studenome. U međuvremenu, administracija predsjednika Trumpa je objavila da je Kini ukinula oznaku „valutnog manipulatora“ s obzirom na to da se obvezala da neće devalvirati CNY, te da je pristala objavljivati informacije o deviznim tečajevima. Prošlog tjedna je objavljeno izvješće o stanju u gospodarstvu SAD, poznatiji kao „Beige Book“, u kojem je navedeno da je gospodarstvo SAD u posljednjih šest tjedana 2019. godine bilježilo skroman rast, dok je većina regija izvijestila o smanjenju broja radnih mjesta, te smanjenju zapošljavanja u sektoru proizvodnje. U izvješću je navedeno da je inflacija na razini potrošača i proizvođača nastavila rasti umjerenim tempom.

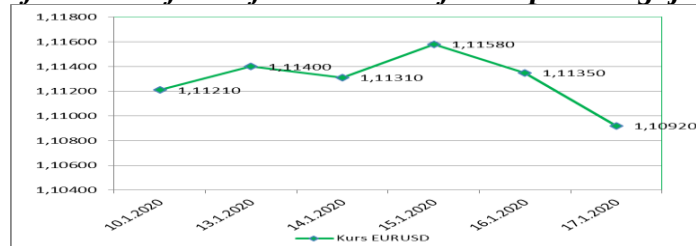
U četvrtak je formalno počelo suđenje za opoziv predsjednika Trumpa, na kojem je između ostalog istaknuto da do sada niti jedan predsjednik nije opstruirao proces istrage i suđenja o opozivu, a da je to Trumpov ured činio kako bi prikrrio zloupotrebu položaja i onemogućavanja vršenja ovlaštenja koja su isključivo u nadležnosti Predstavničkog doma.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	10. SIJEČNJA	-	30,2%	13,5%
2.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	11. SIJEČNJA	218.000	204.000	214.000
3.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	12. SIJEČNJA	-	66,0	65,1
4.	Indeks započetih kuća (M/M)	PROSINAC	1,1%	16,9%	2,6%
5.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	PROSINAC	-1,5%	-3,9%	0,9%
6.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Filadelfije	SIJEČANJ	3,8	17,0	2,4
7.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	PROSINAC	1,3%	1,3%	1,1%
8.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	PROSINAC	2,4%	2,3%	2,1%
9.	Bilanca proračuna (u mlrd USD)	PROSINAC	-15,0	-13,3	-13,5
10.	Zarade po radnom tjednu (G/G)	PROSINAC	-	0,0%	0,8%
11.	Indeks ulaznih cijena (G/G)	PROSINAC	0,5%	0,5%	-1,3%
12.	Indeks izlaznih cijena (G/G)	PROSINAC	-	-0,7%	-1,2%
13.	Obujam maloprodaje (M/M)	PROSINAC	0,3%	0,3%	0,3%

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad s razine od 1,1121 na razinu od 1,1092.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna pojedini zvaničnici MPC BoE su iznijeli pesimistične stavove o pitaju ekonomije. Vlieghe je treći član MPC BoE koji je otvorio vrata za potencijalno smanjenje referentne kamatne stope. Njegov kolega Saunders je upozorio da je Velika Britanija izložena riziku zamke niske inflacije ukoliko BoE ne poduzme rane akcije kojima će potaći ekonomiju. Saunders, koji je jedan od dva glavna zvaničnika koji su glasovali za smanjenje referentne kamatne stope krajem 2019. godine, smatra da postoji rizik da će ekonomija Velike Britanije u narednih nekoliko godina biti slabija nego što njegove kolege očekuju.

Ministar financija Javid je izjavio da će Vlada Velike Britanije odgoditi proračunske konzultacije do ožujka kada treba da korigira pogrešnu mjeru inflacije, indeks maloprodajnih cijena – RPI indeks. Više od ¼ državnih obveznica Velike Britanije, vrijednosti oko 450 milijardi GBP, su vezane za RPI indeks, koji je veći od ostalih mjera inflacije, a što znači da će investitori primiti oko 1 milijardu GBP neočekivano na godišnjoj razini. U pismu koje je upućeno Odboru za ekonomska pitanja Gornjeg doma Parlamenta, Javid je istaknuo da bi konzultacije mogle potrajati oko šest tjedana, od 11. ožujka do 22. travnja. Javid je u pismu naveo i da će Vlada i Agencija za statistiku na konzultacije odgovoriti prije ljetne pauze Parlamenta.

Ekonomija Velike Britanije je tijekom studenoga 2019. godine zabilježila najsporiji godišnji rast u posljednjih sedam godina. Podaci ukazuju na to da je ekonomija u studenome, prije nego su održani generalni izbori, zabilježila rast od svega 0,6% godišnje, što je najslabiji rast od lipnja 2012. godine. Mjesečni GDP je tijekom studenoga 2019. godine zabilježio kontrakciju od 0,3%, što je najveći pad od travnja 2019. godine.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	STUDENI	-11,800	-5,256	-10,947
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	STUDENI	-1,3%	-1,6%	-0,6%
3.	Prerađivački sektor (G/G)	STUDENI	-1,6%	-2,0%	-0,3%
4.	Građevinski sektor (G/G)	STUDENI	-1,4%	2,0%	-0,3%
5.	Uslužni sektor (M/M)	STUDENI	0,0%	-0,3%	0,3%
6.	GDP (M/M)	STUDENI	0,0%	-0,3%	0,1%
7.	Inflacija (G/G)	PROSINAC	1,5%	1,3%	1,5%
8.	Maloprodaja (G/G)	PROSINAC	2,7%	0,9%	0,8%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,85115 na razinu od 0,85201, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3064 na razinu od 1,3016.

JAPAN

BoJ je proteklog tjedna smanjila ekonomske prognoze za tri od devet regija u zemlji, te je ostala oprezno optimistična kako bi domaća potražnja mogla nadoknaditi usporavanje izvoza i proizvodnje. Sve regije su zadržale svoje procjene privatne potrošnje nepromijenjenim usprkos fluktuacijama koje su nastale kao posljedica prošlogodišnjeg povećanja poreza na promet. Većina tržišnih sudionika očekuje da će MPC BoJ na sjednici koja se održava 20. i 21. siječnja zadržati aktualnu monetarnu politiku. Prema rezultatima Reuters istraživanja, analitičari očekuju da će japanski izvoz u prosincu bilježiti smanjenje za 4,2% u odnosu na godinu ranije, što bi bio trinaesti mjesec zaredom da ovaj pokazatelj bilježi pad.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomske pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	STUDENI	101,5	-2,5	254,0
2.	Tekući račun (u mlrd JPY)	STUDENI	1.423,3	1.436,8	1.816,8
3.	Monetarni agregat M2 (G/G)	PROSINAC	2,8%	2,7%	2,7%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G)	PROSINAC	2,3%	2,3%	2,2%
5.	Porudžbine strojnih alata P	PROSINAC	-	-33,6%	-37,9%
6.	Temeljne strojne porudžbine (G/G)	STUDENI	-5,35	5,3%	-6,1%
7.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	PROSINAC	0,9%	0,9%	0,1%
8.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	STUDENI	1,0%	1,35	-5,2%

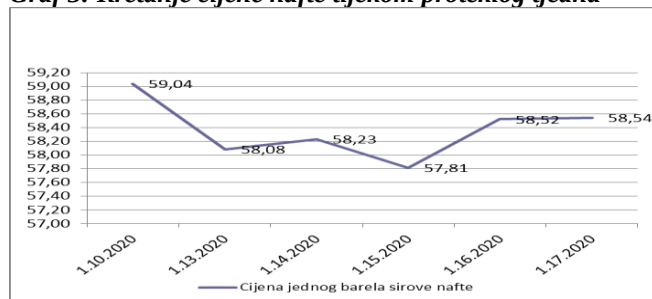
JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 121,65 na razinu od 122,19. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 109,45 na razinu od 110,14.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 59,04 USD (53,09 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je smanjena, nakon što je ministar energije Saudijske Arabije izjavio da će ova zemlja djelovati u pravcu stabilizacije tržišta u uvjetima pojačanih tenzija između SAD i Irana, nastojeći da osigura odgovarajuće cijene i stabilan rast tražnje. Narednog dana cijena nafte je bilježila blagi rast pod utjecajem optimizma o pitanju očekivanog potpisivanja preliminarog trgovinskog sporazuma između Kine i SAD. Ipak, u srijedu su objavljena izvješća koja su pokazala da je obujam proizvodnje nafte u SAD dostigao novi rekord, što je dovelo do pada cijene nafte. Ova vijest je imala veći utjecaj na cijenu nafte nego podaci koji su pokazali da je došlo do većeg od očekivanog pada zaliha ovog energenta. Do kraja tjedna optimizam o pitanju trgovinskog sporazuma SAD i Kine je utjecao na rast cijene ovog energenta. Pored toga, na rast cijene nafte krajem tjedna utjecaj su imale i političke nestabilnosti na Bliskom istoku i neizvjesnosti oko isporuke nafte. Premijer Libije Fajez al-Sarraj je pozvao na međunarodne pritiske kako bi u potpunosti obnovili izvoz nafte iz Libije, ističući da zapovjedništvo blokade luke nastoji da ga prikaže kao netkoga tko nije spreman za mir.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 58,54 USD (52,78 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je smanjena za 0,85%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.562,34 USD (1.404,86 EUR). Početkom tjedna cijena zlata je smanjena pod utjecajem optimizma o pitanju potpisivanja sporazuma između Kine i SAD. Postizanje sporazuma je ublažilo tražnju za sigurnim investicijama, te je tako i zabilježeno i smanjenje tražnje za zlatom. Međutim, sredinom tjedna ministar financija SAD Mnuchin je izjavio da će za sada carine na uvoz robe iz Kine ostati na snazi, što je pojačalo zabrinutosti vezano za rješavanja trgovinskog rata koji traje 18 mjeseci, a što je utjecalo na rast cijene zlata. S druge strane, pojedini analitičari, poput analitičara iz Bridgewater Associates, smatraju da bi zlato moglo da dostigne nove rekordno visoke razine, preko 2.000 USD po unci, pod utjecajem geopolitičkih tenzija i potrebe središnjih banaka da potaknu inflaciju. Krajem tjedna cijena ovog plemenitog metala je bilježila rast, što je posljedica objavljivanja najslabijih ekonomskih podataka za Kinu u posljednje skoro tri dekade. U petak su objavljeni podaci da je ekonomija Kine zabilježila rast od 6,1% tijekom 2019. godine, što je najslabiji rast u posljednjih 29 godina. Kao razlog slabljenja ekonomskog rasta prepoznati su utjecaji trgovinskog rata sa SAD.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.557,24 USD (1.403,93 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

